

odbor, ki se obrača do najširših krogov z vpludno prošnjo, da bi blagovolili materialno pospeševati to podjetje. Doneski se po časopisih razglašajo. Doneski naj se blagovoljno pošiljajo na adresu: Blagajnik osrednjega odbora: Gospod Ivan Kramaršič, c. kr. stotnik domobranskega polka št. 27 v Ljubljani.

Posnemanja vredno. Velecenjeni gospod Franc Hrašovec, c. kr. okr. sodnik v pokoji v Gradcu, rojen v Berkovcih v fari Sv. Jurij ob Ščavnici, je odboru Mohorjevega društva v Celovcu za šolo Sv. Duh na Starigori, v kateri je on sprejel prvi šolski pouk, v hvaležen spomin vložil 30 K kot ustanovnico za sprejem knjig za šolsko knjižnico. Za ta velikodušni dar se gospodu dobrotniku, kot znanemu prijatelju šole in šol. mladine tem potom izreče najudaneja iskrena zahvala s tem pristavkom, da mu naj Vsemogočni kot 82letnemu starčku povrne milost za ta dar in ga še mnoga leta ohrani zdravega in čvrstega. — Šolsko vodstvo pri Sv. Duhu na Starigori, dne 13. marca 1904. Janez Vuk, načelnik. Jože Sterniša, nadučit.

Primeren odgovor. Nekje je pri mizi sedelo več oseb. Med njimi tudi neki duhovnik. Mlad uradnik, ki je v omiki že toliko napreden, da je vero vrgel v koš med staro šaro, je zbadal navzočega duhovnika: »Čemu je na svetu toliko kaplanov in župnikov, ki samo lenobo pasejo. Duhovnikov sploh treba ni. Jaz ne potrebujem nobenega, če imam kaj na vesti, že z Bogom samim obračunam.« — Nato je dobil sledeči primeren odgovor od duhovnika: »Dobro, jaz sem tudi vaših misli. Čemu je na svetu toliko uradnikov, koncipijentov in drugih. Uradnikov sploh treba ni, ker samo lenobo pasejo. Jaz ne potrebujem nobenega, če bom imel kaj s svetno oblastjo opraviti, bom že s presvetlim cesarjem samim obračunal.« Mladi uradniček je utihnil.

Nervoznost pri otrocih. Šiba našega časa, nevoznost, se pričinja, kakor spoznavajo čimdalje bolj, nemalokdaj že v otroški dobi. Vzrok tiči večinoma v tem, ker dajo otrokom nepremišljeno alkoholne pijače, ki dražijo živce, tako pivo, kavo. Šele nedavno je sloveč učenjak ponovno povdarjal, da takih pijač nikakor ni dajati otrokom pod 14 leti. Za najboljši nadomestek zrnati kavi se je povsod izkazala Kathreinerjeva Kneippova sladna kava. Okrepčano zdravje in cvetoče lice pri otrocih plačuje mali trud posebnega napravljanja.

Najnovejše o vojni.

Berolin, 15. marca. Vsa iz Londona došla poročila, da je padel Port Artur, se zanikujejo, kakor tudi vesti o japonskih četah v Mandžuriji. Korejci sami trdijo, da je vest o izkrcavanju Japoncev v severni Koreji popolnoma neresnična.

Petrograd, 15. marca. Rus. tel. agen. poroča iz Port Arturja 15. t. m. ob 11. uri 45 min. dop. Tu in v okolici je vse mirno. Z bojišča na suhem ni nikakih poročil.

Kolin, 15. marca. Poročevalec »Köln. Zeitung« v Port Arturu, ki je obiskal glavne točke, kamor so Japonci pri zadnjem bombardiranju streljali, poroča, da je le malo poslopj in stanovišč poškodovanih. Tudi poškodbe v pristanišču in na ladjah so neznatne, dasiravno je streljanje trajalo 4 ure in so se vse granate razpočile.

Cerkvene stvari.

Duhovske vesti. Za župnijo Sv. Miklavž pri Ormožu je nastavljen kot provizor č. g. Franc Bratusek.

Duhovne vaje. Pri Sv. Magdaleni v Mariboru bodo služili duhovne vaje č. gg. misijonarji iz Celja od 23. do 27. marca.

Stare sv. Gore nad Podsredo. Na god M. B. sedem žalosti, to je 25. marca, se bo letos obhajal veliki shod pri cerkvi M. B.

na Starih sv. Gorah. Isti dan lahko vsak katoličan dobi popolne odpustke zase ali za uboge duše v vicah, ako vredno prejme sv. zakramente, obišče cerkev M. B. sedem žalosti in tam pobožno moli za slogo krščanskih vladarjev, pokončanje krivih ver, spreobrnjenje grešnikov in povišanje sv. katol. cerkve.

Umrl je v bolnišnici »Leoninum« v Ljubljani veleč. g. Ivan Ramor, upokojeni župnik od Sv. Mihaela nad Mozirjem, v 65. letu. Rajni je bil rojen dne 12. maja 1839 v Sevnici ob Savi, v mašnika je bil posvečen dne 29. junija 1865. Kaplanoval je v Št. Janžu pri Spod. Dravogradu, Braslovčah, Šoštanj, Olimju, Bizeljskem, Tinjah in v Št. Lovrencu nad Mariborom; od 25. jul. 1881 kot župnik pri Sv. Mihaelu. Zaradi očesne bolezni je moral stopiti lani v pokoj ter iskati zdravja pri ljubljanskih zdravnikih. Toda vsa zdravniška umetnost in izvrstna poštežba mu niso ohranile življenja. V nedeljo, 13. t. m. je izdahnul dušo priljubljen pastir, za katerim ne žaluje samo fara, ampak vsi, kateri so ga poznali. Pogreb je bil v torek popoldne. Naj v miru počiva!

Društvena poročila.

Gledališka predstava v Mariboru. Dne 25. t. mes. uprizori bralno in pevsko društvo »Maribor« gledal. predstavo: »Vzgojitelj Lanovec« in dne 20. t. m. »Slovenska čitalnica« predstavo »Pri belem konjičku«.

Predavanja v Mariboru priredi »Slovenska čitalnica« sledeče dni: dne 23. marca bo predaval gosp. profesor Murko iz Gradca: »Življenje in delovanje sv. Cirila in Metoda«; dne 9. aprila bo predavanje g. ravnatelja H. Schreinerja: »Otroške igre kot vzgojno sredstvo«; dne 16. aprila bo predaval g. prof. dr. Medved: »Rusi in Japonci z ozirom na sedanjo vojno.«

Dijaški kuhinji v Mariboru so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Vozlič, kaplan 330 K, Neimenovan 10 K, Neimenovan kot kruh sv. Antona 2 K, Korošec 2 K, klub 40 K, gostje na gostiji Lebar-Domanjko v Vučji vasi 13 K, gostje na gostiji Ivanjšič-Šafarič v Kokoričih 14 K, okrajni zastop Ormož 20 K, gostje na zlati poroki Mihaela in Marija Rauter v Kapeli 7-10 K, Posojilnica v Framu 30 K, Koser Fr. v Jursincih 2 K, gostje na gostiji H. Loparnik in Marije roj. Brinšek 8-40 K, Posojilnica v Brežicah 20 K, Neimenovan kot kruh sv. Antona 5-20 K, Šlander Ant., dekan 10 K, Trstenjak, kurat 10 K, Neimenovan v Ribnici 10 K. Vsem najsrčnejša hvala! Spominjajte se pogosto revnih slovenskih dijakov.

Katol. slov. izobražev. društvo v Studencih pri Mariboru se iskreno zahvaljuje visokorodnemu gosp. odvetniku dr. Jerneju Glančnik za blagohotni dar 25 kron za novo društveno zastavo. Bog živi tudi dobrotnike, ki se nameravajo podpirati naše velevažno društvo! — Naše društvo ima v nedeljo, dne 20. t. m. popoldne ob 2. v društvenih prostorih predavanje. Snov je jako zanimiva, posebno za tiste, ki čitajo o vojski med Rusi in Japonci. Predavalo se bo namreč o bojnih ladjah. Odbor vabi vse društvenike, pa tudi druge, ki jih stvar zanima.

Odlikovano gospodarstvo. Deželni odbor štajerski je gospodarski oziroma biko-rejski zadrugi v Središču podelil deželno bronasto kolajno za uzorno rejo plemenskih bikov pingavske pasme.

Slovensko čebelarstvo društvo. Dolgo je trajalo, naposled smo pa vendar dočakali: Pravila za »Slovensko čebelarstvo društvo za Sloven. Štajersko« so potrjena! Društvo bo takoj po Veliki noči pričelo zvoje poslovanje; ustanovni občni zbor bo, ako ne pride kaj vmes, na velikonočni torek, dne 5. aprila, v Narodnem domu v Ptuj. Natančneje vabilo in dnevni red se objavi v prihodnji številki tega lista. Takoj po občnem zboru se bo pričelo z ustanovitvijo podružnic v vseh

krajih Sloven. Štajerskega, namreč po večjih župnijah, oziroma kjer je mnogo čebelarjev, posamezno, sicer pa po dve do tri župnije skupaj. Čebelarji raznih krajev naj se že zdaj pogovorijo in zedinijo v tej zadevi ter ob občnem zboru ali vsaj hitro potem naznanijo, kje bi bila potrebna ali priporočljiva podružnica. Vsekako se pa vabijo vsi vrli čebelarji, naj blagovolijo pred občnim zborom naznani pristop k društvu, t. j. izjaviti na dopisnici, da pristopijo k čebelarskemu društvu, ker po postavi je potrebno gotovo število udov, da se zamore sklicati občni zbor. Izjava je vposlati predsedniku pripravljalnega odbora g. prof. Jož. Zelenik, načeln. okrajn. odbora v Ptuj, ali tajniku gosp. Iv. Strelec, nadučit. pri Sv. Andražu v Slov. gor. Vsi spodnještajerski čebelarji, ob občnem zboru na svidenje! — Za pripravljalni odbor: Ivan Jurančič.

Iz Griž pri Celju. Imejitelj knjigarne »Krajec nasl.« v Rudolfovem, velespoštovani gosp. Urb. Horvat, je za naše »Kmet. bralno društvo« blagohotno daroval 70 najlepših in za društvo najprimernejših knjig in knjižic lastne in tuje zaloge. Velikodušni darovatelj sprejmi tem potom javno našo najiskrenejšo zahvalo!

Gospodarske drobtinice.

Ameriški matičnjak.

Kakor je bilo pričakovati, tako pride. Glas vpijočega v puščavi razgubi se navadno brez odmeva. Misleč, da se bo dobivalo vedno dovolj trsja od drugod, zamudili so vinogradniki pridelovanje lastnih sadik. Bila je doba, v kateri se je kar kurilo z ameriškim rožjem. To je bila tista doba, ko se je še primeroma malo vinogradov na novo zasa-jalo, in to le z divjaki. Divjaki so prva leta, prej ko so se pocepili, dajali zelo obilo rožja. Dandanes se postopa že bolj pametno, zasa-jajo se večinoma že cepljene trte. Tako se pa nič več ne dobi iz novih vinogradov rožja, ki bi bilo za podlago. Sedaj se pa povsod vinogradniki žurijo, da bi prej ko mogoče svoje vinograde prenovili. Velika ovira pri tem jim je pomanjkanje trsja. Da se vsi vinogradi na Štajerskem recimo v teku tridesetih let prenovijo, treba je na leto vsaj kakih 2000 oralov nasaditi. Za 2000 oralov na leto se mora pa najmanj 12—16.000.000 rožja računati. Od strani oblasti ne kaže vse to zahtevati. Če imajo pridelovanje rožja le nekatera podjetja v rokah, napravijo ista lahko ceno, kakoršna se jim ljubi. Vinogradnik naj se v tej zadevi oprostí tujega vpliva. Samostalno stališče je le mnogo boljše. Vsakdo si lahko pridela cenejšo in boljšo robo, kakor je ista, katero navadno od drugod dobi, roba, na katero se sme zanesti. To pa seveda le tedaj, če se uvažujejo nekateri temeljni pogoji. Pri razmerah, kakoršne sedaj vladajo, je pridelovanje ključev mnogo hvaležnejše nego vsaka druga kultura. Oral matičnjaka da lahko okolu 50.000 do 100.000 porabljevega rožja. Takih stane tisoč po 5—16 gl. Lasten pridelek stane vinogradnika vendar mnogo manj. Vpoštevaajoč te okolščine se je nadejati, da bodo vinogradniki to pomlad bolje porabili ter si nasadili primerne matičnjake.

Za matičnjak naj si izbere primerna lega. Ta naj bi bila raje bolj topla, svitla in zavetna. Za vrste, katerim rožje čez zimo rado pozeba, ki rabijo tudi več toplote, da rožje bolje dozori n. pr. za rupestris monticola (du Lot.) odloči se raje višja in topleja lega. Da se več rožja in ceneje pridela, naj bi se napravil matičnjak na dobro, krepko zemljo. Za večje matičnjake je dobro, da so bolj na ravnem, tako da se lahko obdelujejo s plugom. Obdelovanje s plugom v večjih matičnjakih zniža kaj zdatno pridelovalne stroške.

Posestniki, ki ne rabijo sila mnogo rožja, naj sadijo divje amerikance v posameznih vrstah ali brajdah in drugod, kjer imajo navado manj vredno izabelo saditi.

(Dalje prihodnjič.)